

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 414/4
Podgorica, 09.05.2019. godine

Na osnovu čl. 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru gospodina Budimira Vukićevića iz Nikšića, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-414 od 18.03.2019.g., direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. **Prihvata se prigovor** gospodina Budimira Vukićevića iz Nikšića, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-414 od 18.03.2019.g. i privrednom društvu „**Televizija Vijesti**“ d.o.o. iz Podgorica, emiteru televizijskog programa „**Televizija Vijesti**“, izriče se **upozorenje**, kao upravno-nadzorna mjera **zbog kršenja** čl. 55 st 1 Zakona o elektronskim medijima, čl.7 tač. 1), 8 st. 1 i 2 i 12 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list Crne Gore“, br. 35/11, 7/16 i 8/19) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje broj O-TV-K-19 od 21.07.2011. godine, prilikom emitovanja priloga u informativnoj emisiji „Vijesti u pola 7“ dana 10. marta 2019. godine u terminu od 18:38:38 do 18:42:23 sati.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. kršenja obaveze emitera da poštuje privatnost građana (čl. 55 st 1 Zakona o elektronskim medijima).
 - b. kršenja obaveze emitera da informativnim programom doprinosi cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji (člana 7 tač. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - c. kršenja obaveze elektronskih medija da u proizvodnji informativnih programa poštuju načelo nepristrasnosti kao i da različiti pristupi i mišljenja moraju biti profesionalno i korektno zastupljeni (član 8 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - d. uskraćivanja prilike osobama čije se ime spominje da učestvuju u programu ili da komentarišu navode o nepodobnim djelima ili negativne konotacije (član 12 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o., nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Televizija Vijesti“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem za emitovanje.
4. Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o. dužno je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „Televizija Vijesti“, u okviru informativne emisije „Vijesti u pola 7“ u terminu od 18:30 sati, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru 'Televizija Vijesti' upozorenje zbog kršenja obaveze emitera da poštuje privatnost građana, kao i da u informativnim programom doprinosi cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji i obezbjeđuje da različiti pristupi i mišljenja budu profesionalno i korektno zastupljeni. Upozorenje je izrečeno po prigovoru gospodina Budimira Vukićevića u vezi sa prilogom u informativnoj emisiji „Vijesti u pola 7“ emitovanoj dana 10. marta 2019. godine“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 18. marta 2019. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor gospodina Budimira Vukičevića iz Nikšića, na rad privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: emiter), emitera televizijskog programa „Televizija Vijesti“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-414 od 18.03.2019.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na prilog emitovan u informativnim emisijama „Vijesti u pola 7“ dana 10. marta 2019. godine u terminu od 18:30 sati.

Na početku, podnosilac prigovora ističe da se „*obraća povodom priloga na televiziji „Vijesti“ dana 10.03.2019.god. od 18 časova i 30 minuta koji je pušten u sklopu dnevnika pod naslovom 'Radovićeva porodica: Marko nije pokušao da ubije policajce, oni su njega teško povrijedili'*. Podnosilac prigovora je ukazao da je novinarka u predmetnom prilogu „*sebi dala za pravo da objavi niz neprovjerenih neistina i to na krajnje neprimjeren način*“, naglašavajući sljedeće:

- „*objavila je puna imena i prezimena dvojice policajaca a da zato nije pokušala da ih kontaktira i uzme izjavu od njih*“, kao i da je „*novinarka slučajno napisala NN službenici policije i onda tražila izjavu od Uprave policije to bi bilo u redu, ali kad je pomenula puna imena i prezimena, bila je dužna da zatraži i od njih izjavu radi objektivnog izvještavanja, što ovdje nije bio slučaj, a ni želja*“;
- „*objavila je izmontirani snimak sa mjesta događaja što se lako može zaključiti po vremenu koje teče u desnom gornjem uglu, i to sa 04:44:48 vrijeme se naglo mijenja na 04:44:22*“, što kako navodi, „*potvrđuje njegove (podnosioca prigovora) tvrdnje da se radi o zlonamjernom i smišljenom dezinformisanju građana Crne Gore*“;
- „*zatim je objavila slike iz lokala čime je na najgrublji način prekršila Zakon o zaštiti ličnih podataka*“;
- „*...objavila je i službeni dokument gdje se jasno vide svi lični podaci ove dvojice službenika i to: ime i prezime, jedinstveni matični broj i adresa stanovanja, čime je svjesno, neprofesionalno i bahato prekršila Zakon o zaštiti ličnih podataka*“;
- „*izrekla je tvrdnju da je A. nosio bijelu jaknu, a da je drugu predao Forenzičkom centru*“. Međutim, podnosilac prigovora ukazuje da „*je na snimku kamera za noćno snimanje (sa IC farom) tamnija boja prikazuje kao svjetlija*“ i da se na ovaj način „*drastično dezinformiše javnost*“;
- „*na elektronskom portalu 'Vijesti' ove dezinformacije pregledalo 16.000 ljudi*“.

Podnosilac prigovora ukazuje da je „*kao otac jednog od policajaca stupio u kontakt sa novinarkom gđom Svetlanom Đokić 12.03.2019.g... i u razgovoru... ukazao na ... greške koje je ona napravila kao novinarka, sa dugogodišnjim iskustvom*“, kao i da je „*sve vrijeme čekao da li će ista (novinarka) po pitanju tog priloga da objavi, promjeni ili ga povuče sa sredstava javnog informisanja i svih elektronskih medija*“, međutim, kao se navodi, „*to se nije dogodilo*“.

Imajući u vidu navedeno podnosilac prigovora zaključuje „*da je cilj ove novinarke bio da obmane javnost, da izvrši pritisak na tužilaštvo i sudstvo a u istom momentu da ovoj dvojici službenika policije nacrtu metu*“.

Na kraju podnosilac prigovora navodi da se radi o „*jednostranom, neprofesionalnom i bahatom primjeru novinarstva, koji je imao za cilj samo dezinformisanje javnosti, pritisak na državne institucije i svjesni uticaj na bezbjednost ovih mladih ljudi*“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon) i Pravilnika o programskim standardima (u daljem tekstu: Pravilnik) .

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog spornog programskog sadržaja i sačinio nalaz dana 21.03.2019. godine (akt broj 05-414/1 od 21.03.2019.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona,

Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-414/2 od 25.03.2019.god.).

Dana 01.04.2019.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-414/3 od 01.04.2019.god.) u kojem se navodi da je „*sporni programski sadržaj pripremila novinarka Svetlana Đokić*“, kao i da u prilogu dostavlja „*njeno pisano izjašnjenje, kojim u cjelosti osporava navode iz prigovora*“. Emiter ističe da je u „*potpunosti saglasan sa izjašnjenjem novinarkе Đokić, pri čemu posebno ukazuje da podnosilac prigovora nije tražio i iskoristio pravo na ispravku ili odgovor na objavljeni sadržaj*“. Takođe, emiter ukazuje da je novinarka „*postupala u skladu sa dužnom novinarskom pažnjom prilikom pripremanja predmetnog sadržaja, da nije bilo mjesta neobjavlivanju identiteta policijskih službenika, da je od nadležnog organa tj. Uprave policije pribavljena informacija povodom spornog događaja koja je takođe objavljena, i da u konkretnom slučaju nije došlo do kršenja Zakona o zaštiti ličnih podataka, jer informacije o policijskim službenicima koji se pominju u predmetnom sadržaju niti jednim aktom nisu označene kao tajne*“. Na kraju emiter „*smatra da Televizija Vijesti doo objavljivanjem predmetnog sadržaja nije prekršila niti jednu odredbu zakona*“.

U izjašnjenju novinarka Svetlana Đokić navodi sljedeće:

- „*objavljivanjem identiteta policijskih službenika ...nije bilo kršenja bilo kog zakona niti profesionalnih pravila a ovo iz razloga što je zakonskim odredbama ali i Kodeksom novinara Crne Gore jasno predviđeno čiji identitet treba štiti*“, ukazujući da „*spomenuta lica ne spadaju u 'osjetljive kategorije' niti je riječ o slučaju koji nosi oznaku tajno, to nije bilo razloga da njihova imena ne budu objelodanjena ako je to u javnom interesu*“. Novinarka ističe „*da je Savjet Evrope u više navrata ukazao državi Crnoj Gori neprihvatljivu praksu prikrivanja identiteta policijskih službenika, te kako su podaci policijskih službenika i javno dostupni svakom građaninu u čijem interesu policija i treba da postupa, to su ovakvi prigovori apsolutno neosnovani*“. Takođe smatra „*da je ovdje postojao javni interes jer se radi o prijavi građanina na mogući slučaj policijske torture i da objavljivanjem predmetnih informacija nije prekršen niti Kodeks novinara Crne Gore niti bilo koji drugi propis*“.
- povodom navoda u prigovoru da je bila „*dužna da zatraži izjavu od policijskih službenika*“ ukazuje da je „*dopis sa pitanjima vezanim za konkretan slučaj upućen Ministarstvu unutrašnjih poslova i Unutrašnjoj kontroli policije o čemu posjeduje i pisani trag u vidu poslatog e-maila i odgovora na ist*“. Ona ukazuje da „*nije prekršeno načelo objektivnosti i nepristrasnosti jer je pitala nadležni organ, u ovom slučaju Unutrašnju kontrolu, da li je ...došlo do neprofesionalnog i nezakonitog postupanja policijskih službenika i dobila odgovor da nije*“, kao i da je „*u najavi priloga poštovan princip balansa jer je nakon navoda porodice Radović da su dva policajca teško povrijedila Marka Radovića navedeno da 'iz Unutrašnje kontrole tvrde da nije bilo nezakonitog postupanja policajaca*“.
- povodom navoda u prigovoru oko dijela priloga „*gdje je emitovan video snimak s mjesta događaja ...('lako može zaključiti po vremenu koje teče u desnom gornjem uglu i to sa 04:44:48 vrijeme se naglo mijenja na 04:44:22')*“, da „*u televizijskim priložima, da bi se neke stvari istakle, nijednim zakonskim propisom niti Kodeksom novinara nije zabranjeno da se jedan kadar ponavlja i po nekoliko puta što je bio i ovdje slučaj, ako je to u cilju objektivnijeg rasvjetljavanja nekog događaja*“, kao i da je „*do ponavljanja moralo doći i zbog toga što se radi o snimku lošeg kvaliteta a što je takođe vrlo jasno naznačeno u prilogu upravo da ne bi bilo manipulacija*“.
- „*objavljivanje slika iz lokala ne smatra kršenje Zakona o zaštiti ličnih podataka već u konkretnom slučaju mogu predstavljati jedan od dokaza o ponašanju službenika Uprave policije prije kritičnog događaja*“ ukazujući da se „*na slikama vidi da je na njihovom stolu akohol dok je kasniji alkotest bio negativan što takođe može da ukaže na ukupno postupanje policije u ovom slučaju*“.
- „*... jasno se vidi da nisu objavljeni matični brojevi već datumi rođenja, tako da tu nema kršenja Zakona o zaštiti ličnih podataka*“, kao i da „*dokumenti predstavljaju u stvari izvještaje o alkotestiranju policijskih službenika a čiji rezultati su... podjednako sporni kao čitava prijava gospodina Vukićevića*“.
- povodom navoda podnosioca prigovora da „*je izrekla lažnu tvrdnju da je 'A. nosio bijelu jaknu a da je drugu predao Forenzičkom centru*“, ukazuje da će isto biti „*predmet dokazivanja i tokom sudskog postupka*“. Takođe, novinarka je ukazala da „*nije obavezna da zna princip rada video-nadzora u lokalima*“.

Novinarka u izjašnjenju ističe da je podnosilac prigovora stupio u kontakt sa njom 12.03.2019.g. kao i da je „ponudila gospodinu Vukićeviću da demantuje tvrdnje odnosno da iskoristi pravo na ispravku ili odgovor“ i da mu je saopštila „da u prilogu nema stava novinara već da je to priča koju je ispričao gospodin Božidar Radović“.

Na kraju izjašnjenja, novinarka navodi da u predmetnom prilogu „nije prekršen nijedan član Zakona o elektronskim medijima, niti Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, kao ni Zakona o zaštiti ličnih podataka“, jer, kako se navodi „u prilogu su poštovana pravila objektivnosti i nepristrasnosti (slučaj je sagledan sa svih aspekata pa i onih koji odgovaraju podnosiocu prijave a odnose se na to daje uhapšeni mladić Marko Radović nosio pištolj tokom spornog događaja), pravičnosti i izbalansiranosti (Unutrašnja kontrola policije nije konstatovala nezakonito postupanje policijskih službenika...), a objavljeni su i suprotstavljeni stavovi odnosno različita mišljenja (porodice Radović i Unutrašnje kontrole policije). Ona zaključuje da kada je u pitanju „moguće ugrožavanja privatnosti, ovdje se radi o slučaju koji se desio na javnom mjestu, o kom su već izvještavali i drugi mediji i, s obzirom, da postoje kontradiktorne tvrdnje policije i osumnjičenog Radovića, smatrali su da je nedvosmisleni javni interes da se ovim bave jer se radi ili o ozbiljnom krivičnom djelu (pokušaj ubistva policajaca) ili o slučaju prekoračenja službene dužnosti odnosno policijske torture“, kao i da su „sve tvrdnje u prilogu potkrijepljene zvaničnim dokumentima policije i video snimcima i fotografijama prije i tokom spornog događaja“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera/novinarke, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana 10. marta 2019. godine, u informativnoj emisiji „Vijesti u pola 7“ u terminu od 18:38:38 do 18:42:23 sati (3 minuta 45 sekundi) emitovao prilog, sljedeće sadržine (transkript):

Najava: „Porodica Novljanina Marka Radovića koji je uhapšen prije tri mjeseca pod sumnjom da je pokušao da ubije dva policajca tvrdi da to nije tačno, već da su policajci njega teško povrijedili. Zbog toga su nam dostavili i snimak spornog događaja, tražeći da se utvrdi puna istina. S druge strane, iz Unutrašnje kontrole policije tvrde da nije bilo nezakonitog postupanja policajaca. Priča Svetlane Đokić.“

Novinarski tekst – (OFF): „Dok u spuškam pritvori čeka da Više tužilaštvo odluči da li će protiv njega podići optužnicu, porodica dvadesetpetogodišnjeg Novljanina Marka Radovića tvrdi da on osmog decembra prošle godine nije pokušao da ubije službenike hercegovačke policije Aleksandra Vukićevića i Sendina Ljucu. Radovićev brat Božidar kategoričan je da su te noći upravo policajci Marka teško povrijedili. Da dokaže da nisu tačni iskazi policajaca da su te noći samo jednom, kako su rekli, ‘počistili’ Radovića, koji ih je navodno prethodno opsovao i vadio pištolj na njih, brat osumnjičenog pribavio je snimak čitavog događaja. Iako lošijeg kvaliteta, na njemu se jasno vidi da je ‘čišćenje’ od strane, kako kaže Radović, Vukićevića trajalo nekoliko minuta, dok mu brata nije ostavio krvavog da leži na pločniku. Sve je, tvrdi, počelo nakon što je njegov brat sa drugom Slavkom Vidakovićem krenuo do objekta brze hrane. Pri silasku, tvrdi, Marko je sreo policajce, i tom prilikom, jednog od njih u prolazu zakačio ramenom.“

U nastavku je emitovan video izjava g. Božidara Radovića, brata osumnjičenog.

Božidar Radović: „...I tu je njemu Vukićević rekao: ‘Što je, mali klošaru, šta se guraš, šta očeš?’ Marko je, ništa, reko samo: ‘Lakše malo, nikakav problem nije.’“ Ljuca i Vukićević su se vratili prema njemu, i u tom momentu, kreću obojica da ga udaraju, što potvrđuje snimak. U tom momentu, dok su oni njega udarali, ispaljuje se metak iz pištolja, iz ruka Vukićevića. Vukićević, zatim, ‘divlja’ po fast food-u, tjera goste i govori im: ‘Dolazi milicija, nemoj da je ko reko nešto da je vidio. Niko ništa nije vidio.’“

Kao pokrivalice za prethodno opisani dio priloga korišćen je snimak sa nadzornih kamera na kojem je u donjem lijevom uglu naznačeno: CAM 3, u gornjem lijevom uglu naznačeno: Apowersaft – Video Converter i u gornjem desnom uglu naznačeno: datum/vrijeme. U 18:40:12 minutu emitovanog programskog sadržaja na ekranu se pojavljuje crveni krug, u okviru kojeg se nazire fizički obračun nekoliko osoba. U 18:40:30 minutu na dostavljenom snimku se primjećuje kratki svjetlosni bljesak, kao i snimak sa nadzornih kamera u trenutku kada na lice mjesta dolazi policija (prim.aut.1. emitovani snimak nadzorne kamere je veoma lošeg kvaliteta i ne mogu se dati preciznije informacije u vezi sa emitovanim sadržajem). Takođe je korišćen i snimak spoljašnjeg dijela Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

Novinarski tekst – (OFF): „Sa prikupljanjem dokaza porodica se tu nije zaustavila. Pribavili su fotografije službenika policije iz lokala u kojem su prethodno bili, a u kojem se nalazio i osumnjičeni. Iako se po slikama vidi da su policajci pili alkohol, urađeni alko-test bio je negativan. Ni tu nije kraj. Na istim slikama jasno se vidi da je Vukićević, pomenute noći, sat prije incidenta nosio bijelu jaknu, ali je Forenzičkom centru dostavljena odjeća druge boje, koja je, navodno, uzeta od njega, i na kojoj nije utvrđeno prisustvo barutnih čestica. Interesantno je i da barutne čestice nijesu pronađene ni na garderobi koja je oduzeta od osumnjičenog. Porodica tvrdi da ima svjedoke koji su vidjeli šta se zaista te noći dogodilo, ali da, vjerovatno, iz straha ne žele o tome da govore. Objašnjavaju i zašto je Marko te noći išao naoružan.“

U nastavku je emitovana video izjava brata osumnjičenog g. Božidara Radovića.

Božidar Radović: „...Gospodin Dragoljub Pejaković mu je rekao da mu je ugrožena bezbjednost, tipa, radi lokala, što drži lokal na autobuskoj stanici, da mu je ugrožena bezbjednost radi toga, što drži lokal sa sestrom Zorana Mrvaljevića.“

Novinarski tekst – (OFF): „Radović traži samo da se utvrdi prava istina, pa se advokat njegovog brata obratio Unutrašnjoj kontroli policije, tražeći da ispitaju ovaj slučaj. Odgovor iz Unutrašnje kontrole dobila je i naša televizija, a u njemu se kaže, da nakon uvida, u krivičnu prijavu protiv Radovića nijesu konstatovane činjenice i okolnosti koje bi ukazivale na neprofesionalno ili nezakonito postupanje policijskih službenika.“

Kao pokrivalice za navedeni dio teksta korišćene su fotografije koje je dostavio brat osumnjičenog g. Božidar Radović, na kojima se vidi više osoba, bez vremenskog i prostornog određenja, kadrovi na kojima su prikazani *Zapisnici o izvršenoj kontroli prisustva alkohola u organizmu* za osobe Lj. S. i V.A., kao i *Nalaz i Mišljenje Forenzičkog centra* u vezi sa utvrđivanjem postojanja, odnosno nepostojanja, barutnih čestica na garderobi M.R., A.V. i S.Lj. Takođe su emitovani i snimci spoljašnjeg dijela Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

3. Članom 55 st. 1 Zakona propisano je da je emiter dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnih lica.
4. Članom 4 stav 1 alineja j) Pravilnika definisano je načelo nepristrasnosti kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s cijem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog.
5. Članom 7 stav 1 alineja a) Pravilnika propisana je obaveza emitera koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
6. Članom 8 stav 1 Pravilnika propisana je obaveza elektronskih medija da, u proizvodnji informativnih programa, poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
7. Članom 12 u stavu 2 Pravilnika propisano je da svako narušavanje privatnosti mora biti opravdano dokazivim javnim interesom, a naročito kada se radi o maloljetnicima i osobama koje ne obavljaju javne funkcije i nijesu eksponirane u javnosti.

Istim članom u stavu 3 Pravilnika propisano je da kada se u programskim sadržajima iznose navodi o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, osobama čije se ime spominje pružice se prilika da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode.

8. Polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, emiteri su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise, kao i da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentari jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu pri čemu moraju voditi računa o normama propisanim Zakonom i Pravilnikom.

9. Emitovani prilog sadrži „priču” novinarkе Svetlane Đokić u kojoj „*porodica Novljanina ... koji je uhapšen prije tri mjeseca pod sumnjom da je pokušao da ubije dva policajca tvrdi da to nije tačno, već da su policajci njega teško povrijedili*”.

Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, traži, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost tj. informacije za koje postoji opravdani interes javnosti da zna. Postojanje sumnje da li je u slučaju, koji se desio decembra 2018.g., došlo do pokušaja ubistva dva policajca ili „*nezakonitog postupanja policajaca*”, predstavlja pitanje od javnog interesa. Nadalje, iako postoji javni interes da se pribave i objave informacije o mogućem slučaju policijske torture i „*ukáže na ukupno postupanje policije u ovom slučaju*”, ne može se zanemariti obaveza poštovanja pretpostavke nevinosti do donošenja pravosnažne odluke suda i interesa stranaka u postupku koji je u toku.

Imajući u vidu da se u prilogu iznose navodi o nepodobnim djelima i koji sadrže negativne konotacije na račun određenih lica („*... nisu tačni iskazi policajaca da su te noći samo jednom, kako su rekli, 'počistili' Radovića... 'čišćenje' od strane, kako kaže R. (brat uhapšeno, prim.aut.), V.-a trajalo nekoliko minuta, dok mu brata nije ostavio krvavog da leži na pločniku, Lj. i V. su se vratili prema njemu, i u tom momentu, kreću obojica da ga udaraju,po slikama vidi da su policajci pili alkohol, jasno se vidi da je V., pomenute noći, sat prije incidenta nosio bijelu jaknu, ali je Forenzičkom centru dostavljena odjeća druge boje, koja je, navodno, uzeta od njega, i na kojoj nije utvrđeno prisustvo barutnih čestica*”), emiter je imao obavezu da osobama, čija se imena spominju, pruži priliku da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode (član 12 stav 3 Pravilnika). Umjesto toga, emiter se odlučio, kako i sam navodi, da uputi „*dopis sa pitanjima vezanim za konkretan slučaj... Ministarstvu unutrašnjih poslova i Unutrašnjoj kontroli policije... u vidu poslatog e-maila*”. Zbog toga se može smatrati opravdanim stav podnosioca prigovora da je emiter bio dužan da pribavi ili bar zatraži „*izjavu*”, odnosno komentar, prozvanih lica (službenika policije) povodom pomenutih navoda.

Iako je novinarka dobila odgovor iz Unutrašnje kontrole policije da „*nakon uvida u krivičnu prijavu protiv Radovića nijesu konstatovane činjenice i okolnosti koje bi ukazivale na neprofesionalno ili nezakonito postupanje policijskih službenika*”, prilog sadrži neproporcionalno više navoda koji prezentiraju stavove samo jedne strane tj. porodice optuženog, ili tumačenja novinarkе, a nije dala šansu prozvanim policajcima i Upravi policije ili drugim organima (npr. Forenzički centar) da se izjasne o negativnim konotacijama na njihov račun (prekoračenje nužne odbrane. odnosno prekomjerna primjena sile, prikrivanje ili zanemarivanje dokaza).

10. Ne dovodeći u pitanje pravo emitera da komentariše postupke službenika policije, odnosno iznosi ili prenosi informacije i stavove koji ukazuju na, moguća, nepodobna djela ili nekompetentnosti, on je dužan da to radi na profesionalan i odgovoran način i da objavljuje cjelovite i nepristrasne informacije.

U izjašnjenju emitera se kaže da je „*slučaj sagledan sa svih aspekata pa i onih koji odgovaraju podnosiocu prijave a odnose se na to daje uhapšeni mladić ... nosio pištolj tokom spornog događaja*”. Ako je novinarka u toku pripreme i sagledala ili imala namjeru da sagleda slučaj „*sa svih aspekata*”, to se iz emitovanog priloga ne može zaključiti. Jer, u prilogu se jedino kaže da „*...u tom momentu, dok su oni njega udarali, ispaljuje se metak iz pištolja, iz ruka Vukićevića*”.

U prilogu se emiter na izjavu brata osumnjičenog nadovezao svojim komentarom „*... iako se po slikama vidi da su policajci pili alkohol, urađeni alko-test bio je negativan... na istim slikama jasno se vidi da je Vukićević, pomenute noći, sat prije incidenta nosio bijelu jaknu, ali je Forenzičkom centru dostavljena odjeća druge boje, koja je, navodno, uzeta od njega, i na kojoj nije utvrđeno prisustvo barutnih čestica. Interesantno je i da barutne čestice nijesu pronađene ni na garderobi koja je oduzeta od osumnjičenog*”. Dakle, ne stoje navodi emitera da „*nema stava novinara već da je to priča koju je ispričao gospodin Božidar Radović*”.

11. Polazeći od ozbiljnosti navoda koji ukazuju na zaključak o manipulaciji sa dokazima (iako „*su policajci pili alkohol*”, „*urađeni alko-test bio je negativan*”; iako se kaže „*U tom momentu, dok su oni njega udarali, ispaljuje se metak iz pištolja, iz ruka Vukićevića*”, kasnije se ističe da „*nije utvrđeno prisustvo barutnih čestica*”, kao i da „*Interesantno je i da barutne čestice nijesu pronađene ni na garderobi koja je oduzeta od osumnjičenog*”), ne može se naći opravdanje da za ovakve navode nije zatražen stav lica na koja se isti odnose (imenovana lica koja su navodno predala pogrešne dokaze ili institucije čiji su predstavnici izuzeli pogrešne dokaze ili nepravilno utvrdili činjenično stanje na

osnovu izuzetih dokaza). Dakle, to što su „objavljeni ... i suprotstavljeni stavovi odnosno različita mišljenja (porodice Radović i Unutrašnje kontrole policije)”, ne znači da je opravdano izostalo mišljenje ili stav, ili bar pokušaj da se pribavi mišljenje, ostalih lica na čiju se odgovornost za neprimjerena ili nedozvoljena ponašanja, direktno ili indirektno ukazuje prilogom. Na ovaj način lično uvjerenje i mišljenje novinara diskriminatorno su uticali na način predstavljanja teme samog priloga, čime je prekršeno načelo nepristrasnosti. Osim toga, emiter je ovakvim formulacijama komentara i uređivačkim intervencijama propustio da, na profesionalan i odgovoran način, objavi cjelovitu i nepristrasnu informaciju.

Ako se dovodi u pitanje ponašanje policije (manipulacija dokazima i si.) onda je po tom osnovu izostalo traženje stava Uprave policije i/ili Forenzičkog centra (mišljenje Unutrašnje kontrole nije dovoljno).

12. Dok se emituje video izjave brata osumnjičenog, u kojoj govori o samom događaju, („...I tu je njemu Vukićević rekao: 'Što je, mali klošaru, šta se guraš, šta oćeš?' Marko je, ništa, reko samo: 'Lakše malo, nikakav problem nije.'“ Ljuca i Vukićević su se vratili prema njemu, i u tom momentu, kreću obojica da ga udaraju, što potvrđuje snimak. U tom momentu, dok su oni njega udarali, ispaljuje se metak iz pištolja, iz ruka Vukićevića. Vukićević, zatim, 'divlja' po fast food-u, tjera goste i govori im: 'Dolazi milicija, nemoj da je ko reko nešto da je vidio. Niko ništa nije vidio“), kao pokrivalica se koristi snimak sa nadzorne kamere u kojem se nazire fizički obračun nekoliko osoba. Na ovaj način, emitovanjem snimka koji je veoma lošeg kvaliteta, emiter je na sugestivan i tendenciozan način predstavio izjavu brata osumnjičenog posebno imajući u vidu da se stiče utisak da se radi o utvrđenom činjeničnom stanju („potvrđuje snimak“).

Emitovanjem predmetnog snimka javnosti nije ponuđena nova, nedvosmislena i pouzdana informacija. Dakle, bez dovoljne novinarske pažnje prioritet je dat objavljivanju snimka lošeg kvaliteta uz navode kojima se ukazuje na neprimjereno ponašanje koje se, navodno potvrđuje upravo tim snimkom. Time je emiter svjesno prihvatio rizik od senzacionalizma.

13. Emiter je kao pokrivalice u predmetnom prilogu koristio kadrove na kojima su prikazani Zapisnici o izvršenoj kontroli prisustva alkohola u organizmu za osobe Lj. S. i V. A. Kada je riječ o samom emitovanju rezultatu prisustva alkohola u organizmu za osobe Lj. S. i V. A. isto se može opravdati sa aspekta da se javnost „uvjeri“ u tačnost onoga što se predstavlja samim prilogom, međutim ne može se opravdati objava cjelokupnog Zapisnika u kojem su navedeni lični podaci službenika policije (datum rođenja, prebivalište/boravište, ulica i br., opština). Naime, može se zaključiti da emiter nije poštovao privatnost pomenutih lica (član 55 st. 1 Zakona), posebno imajući u vidu da se objavljivanje navedenih ličnih podataka ne može opravdati dokazivim javnim interesom (član 12 u stavu 2 Pravilnika). Ne dovodeći u pitanje pravo emitera da, u interesu prava javnosti da zna, objavi informacije i mišljenja koja ukazuju da „postoje kontradiktorne tvrdnje policije i osumnjičenog ... , ... jer se radi ili o ozbiljnom krivičnom djelu (pokušaj ubistva policajaca) ili o slučaju prekoračenja službene dužnosti odnosno policijske torture“, ne može se opravdati objavljivanje fotografija „zvaničnih dokumenata policije“, na kojima se vide lični podaci dva policajca. Činjenica da su njihova imena bila već objavljena ili dostupna javnosti ne oslobađa emitera obaveze da on ne doprinosi daljem ugrožavanju njihove privatnosti i pretpostavke njihove nevinosti sve dok traje postupak u kojem treba da bude utvrđena osnovanost sumnje da su počinili neko krivično djelo ili prekršaj. Jer, objavljivanje bilo kojeg ličnog podatka (ime, datum rođenja ili sl.) ne doprinosi javnom interesu odnosno sagledavanju eventualnih nepravilnosti u radu istražnih organa u postupku koji je u toku.
14. Agencija nema nadležnost da utvrđuje istinitost iznesenih stavova, činjenica i slično. To je nadležnost sudskih organa. Zadatak Agencije je da sagleda, u okviru propisanih programskih standarda, da li je emiter profesionalno i odgovorno, na nepristrasan, objektivan i cjelovit način prenio ili iznio informacije tako da gledaoci mogu zaključiti da li se radi o potvrđenim ili nepotvrđenim činjenicama ili nečijem stavu ili komentaru.
15. Na osnovu navedenog, emiter nije obrazložio na koji način je doprinio „cjelovitom, nepristrasnom i istinitom informisanju javnosti“ o (istražnom) postupku. Sa druge strane, time nije izbjegao uznemiravanje lica koja su uključena u konkretni slučaj.
16. Član 10 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, jasno definiše da sloboda izražavanja, pa samim tim i sloboda informisanja nije apsolutno pravo, što znači da ova sloboda podliježe i određenim dužnostima i odgovornostima, ili, bolje rečeno, ograničenjima.

17. Dakle, posebnu pažnju treba posvetiti tome da li je upotreba određenih sadržaja (riječ, slika, audio ili video snimak) koji mogu povrijediti nečije dostojanstvo ili ugled, u datim okolnostima bila opravdana, odnosno činjenično osnovana i iznijeta u dobroj namjeri i javnom interesu, ili su, na taj način prekoračene granice slobode izražavanja u demokratskom društvu. Kada je riječ o licima za koja se pretpostavlja da su učinila krivična djela, riječ je svakako o informacijama za koju javnost „ima opravdan interes da zna“ i one jesu „informacije od javnog interesa“. Međutim, način na koji se predstavlja određeni događaj i apostrofira mogući učinilac kažnjivog djela zahtijeva striktnu primjenu principa novinarske pažnje.
18. Da je poštovanje pretpostavke nevinosti važan pravni princip i u oblasti medija, potvrđuje i Preporuka Savjeta Evrope br. R (2003) 13 o pružanju informacija koje se odnose na krivične postupke putem medija. Ova Preporuka ističe važnost medijskog izvještavanja u obavještavanju javnosti o krivičnim postupcima, čime se ukazuje na funkciju krivičnog prava u smislu odvratanja od izvršenja krivičnih djela i podsjeća na to da mediji imaju pravo da obavještavaju javnost, između ostalog i o krivičnim postupcima, kao informacijama od javnog interesa, jer je to njihova profesionalna dužnost. Na taj način ona naglašava i da su pretpostavka nevinosti, pravo na pravično suđenje i pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, takođe suštinski zahtjevi koji se, pri medijskom izvještavanju o krivičnim postupcima moraju poštovati. Preporuka jasno to i određuje kao jedno od osnovnih načela i utvrđuje: „Poštovanje načela o pretpostavci nevinosti predstavlja sastavni dio prava na pravično suđenje. Saglasno s tim, mišljenja i informacije koji se odnose na krivične postupke koji su u toku treba da se prenose ili šire preko medija samo onda kada to ne ide na uštrb pretpostavci nevinosti osumnjičenog ili optuženog“.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19 od 21.07.2011. godine i članu 5 Pravilnika, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem spornog programskog sadržaja prekršio čl. 55 st 1 Zakona i čl. 7, 8 st. 1 i 2 i Pravilnika, zbog toga što nije poštovao privatnost građana i nije doprinio cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji i obezbjeđuje da različiti pristupi i mišljenja budu profesionalno i korektno zastupljeni.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141, 143 i 144. Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Televizija Vijesti“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru informativne emisije „Vijesti u pola 7“ u 18:30 časova.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Gospodin Budimir Vukićević, podnosilac prigovora
- Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

